

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 256/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. N., Maďarská republika, zastúpeného advokátkou JUDr. T. P., Ž., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C/200/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. N. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. marca 2011 doručená sťažnosť M. N. Maďarská republika (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. T. P., Ž., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C/200/2008.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

„1. Sťažovateľ dňa 14. 08. 2008 podal na Okresnom súde Bratislava II žalobu o zrušenie podielového spoluvlastníctva a vysporiadanie prikázaním spoluvlastníctva za náhradu. Vec je vedená pod sp. zn. 16 C/200/2008. Ku dňu podania sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nebol vo veci nariadený termín pojednávania, napriek tomu, že uplynulo od žaloby viac ako 31 mesiacov. Dňa 04. 11. 2009 podal sťažovateľ sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú predsedovi súdu. Podľa odpovede podpredsedníčky okresného súdu č. Spr. 2126/2009 z 14. 12. 2009 sťažnosť nie je dôvodná, pretože súd koná plynule, bez prietahov.

2. Sťažovateľ žiadnym spôsobom neprispieva k prietahom v konaní. Žaloba o zrušenie podielového spoluvlastníctva patrí do štandardnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a vec nie je skutkovo a právne zložitá.

Prietahy v konaní sú spôsobené nečinnosťou a nesústredenou činnosťou konajúceho súdu prvého stupňa. Žaloba bola podaná 14. 08. 2008 a teda ani po uplynutí viac ako 31 mesiacov súd nenariadil vo veci pojednávanie. Nesústredenosť konania odporcu vyplýva aj z jeho procesného postupu, keď uznesením č. k. 16 C/200/2008 - 41 z 21. 11. 2008 žalobu odmietol, pričom Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 5 Co/65/09 - 65 z 31. 08. 2009 zrušil odvolaním napadnuté uznesenie odporcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. O nesprávnej činnosti odporcu svedčí aj uznesenie z 12. 09. 2008, keď sa domáha označenia odporcov v 2. a 3. rade ako i doručenia listu vlastníctva napriek tomu, že v žalobe je jasne uvedené, že odporcovia v 2. a 3. rade sú pre žalobcu neznáme osoby s neznámym miestom pobytu a na sporné nehnuteľnosti nie je založený list vlastníctva.“

Konanie, v ktorom sťažovateľ namieta zbytočné prietahy, je vedené na okresnom súde pod sp. zn. 16 C/200/2008. Sťažovateľ uviedol, že jeho súdny spor trvá už od roku 2008 a dosiaľ nie je právoplatne skončený, čo len prehlbuje jeho právnu neistotu.

Sťažovateľ uviedol, že v postupe okresného súdu vidí porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnil tým, že z dôvodu prietáhov spôsobených okresným súdom je v stave právnej neistoty.

Sťažovateľ na základe toho navrhol, aby ústavný súd rozhodol, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C/200/2008 porušil jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal mu vo veci konať bez zbytočných prietáhov a zaviazal ho uhradiť mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 € a náhradu trov konania.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k podanej sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 3243/2011 z 29. apríla 2011 vyjadril okresný súd prostredníctvom svojej predsedníčky, v ktorom sa okrem podrobného spisového prehľadu uvádza:

„... navrhujem, aby ústavný súd rozhodol, že právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivý proces v konaní porušené nebolo a nepriznal sťažovateľovi ním žiadané finančné odškodnenie.

Návrh vo veci na zrušenie podielového spoluvlastníctva bol podaný na tunajší súd dňa 14. 08. 2008. Následne súd vykonával úkony smerujúce k odstráneniu väd návrhu a rozhodovanie o procesnom návrhu sťažovateľa doručenom súdu dňa 08. 10. 2008. Vzhľadom k tomu, že zákonná sudkyňa JUDr. A. S. bola dočasne pridelená na Krajský súd v Bratislave, opatrením predsedníčky súdu Spr. 3651/2009 zo dňa 13. 10. 2009 bola vec prikázaná na konanie JUDr. Z. M.. Ako vyplýva z pripojenej chronológie spisu po jeho prikázaní JUDr. M. mám za to, že sa vo veci koná plynule a nedošlo k subjektívnym prietáhom zo strany súdu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný

súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorého sa mal dopustiť okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C/200/2008.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. I. ÚS 167/03, IV. ÚS 253/04, III. ÚS 111/02). Posúdenie otázky, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02).

Ústavný súd na základe svojej konštantnej judikatúry (I. ÚS 120/03, I. ÚS 66/04, II. ÚS 57/01, III. ÚS 76/2011) berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom..., ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03, III. ÚS 76/2011), „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03), resp. že „na základe skutočností uvedených v sťažnosti nemožno postup súdu považovať za taký, ktorý by signalizoval pri predbežnom prerokovaní možné porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 131/03).

Ústavný súd z predloženej sťažnosti, jej príloh a vyžiadaného spisu okresného súdu zistil, že 14. augusta 2008 bola na okresnom súde podaná žaloba o zrušenie podielového spoluvlastníctva. Dňa 21. novembra 2008 okresný súd odmietol žalobu z dôvodu neodstránenia nedostatkov žaloby. Dňa 29. decembra 2008 sťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu o odmietnutí žaloby. Uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co/65/09-65 z 31. augusta 2009 odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa o odmietnutí žaloby zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dňa 23. novembra 2009 okresný súd pripustil zmenu žaloby. Dňa 30. augusta 2010 okresný súd uznesením nepriznal sťažovateľovi oslobodenie od súdneho poplatku. Dňa 31. januára 2011 krajský súd ako súd odvolací potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o nepriznaní oslobodenia od platenia súdneho poplatku sťažovateľovi. Dňa 11. apríla 2011 okresný súd opäť pripustil zmenu žalobného petitu.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe zistených skutočností považovať postup okresného súdu za taký, ktorý by bolo možné najmä vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania (dva roky a 9 mesiacov z toho na okresnom súde konanie prebieha 2 roky a jeden mesiac) kvalifikovať ako rozporný s čl. 48 ods. 2 ústavy. Ako neefektívny úkon v postupe okresného súdu je možné hodnotiť obdobie 9 mesiacov (obdobie od 21. novembra 2008, keď okresný súd odmietol žalobu z dôvodu neodstránenia nedostatkov žaloby, do 31. augusta 2009, keď krajský súd zrušil uznesenie súdu prvého stupňa o odmietnutí žaloby), išlo však doteraz o ojedinelú nečinnosť, ktorá bola následným vykonávaním úkonov zo strany okresného súdu napravená. Sťažovateľ tiež prispel k doterajšej dĺžke súdneho konania tým, že dvakrát bolo na jeho návrh rozhodnuté o zmene žalobného petitu. Okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C/200/2008 po zrušení uznesenia okresného súdu o odmietnutí žaloby konal plynule a vykonával úkony a smerujúce k meritórnemu skončeniu veci.

Ústavný súd už vo svojej judikatúre uznal, že „nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ (IV. ÚS 203/03), pričom jednorazový priet'ah v konaní súdu nesignalizuje bez ďalšieho možnosť zbytočných priet'ahov v konaní.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti uviedol, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prieťahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 391/06).

Na základe všetkých uvedených skutočností a berúc do úvahy doterajšiu dobu konania pred okresným súdom ústavný súd konštatuje, že doterajší postup okresného súdu nesignalizuje možnosť zbytočných prieťahov v konaní, dôvodnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, preto sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako návrh zjavne neopodstatnený.

Pre úplnosť ústavný súd poznamenáva, že toto jeho rozhodnutie nebráni sťažovateľovi opätovne sa obrátiť so sťažnosťou na ústavný súd, ak by v budúcnosti v napadnutom konaní na okresnom súde dochádzalo k zbytočným prieťahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok

V Košiciach 7. júna 2011